

HUR KAN STADSUTVECKLING FINANSIERAS I FRAMTIDEN?

2017-06-09

Av: Nationell samverkan innovationsplattformarna

Allt fler hävdar att vi står vid en ”tipping-point”, en situation där det när som helst kommer att börja flöda in pengar som söker hållbara investeringar. Då gäller det att vi som arbetar med hållbarhet är redo.

Vi måste veta var det krävs investeringar för att skapa hållbarhet och ha rätt verktyg på plats som kan ta emot stora investeringar och rikta dessa mot hållbarhetsinsatser. Vi måste också kunna bevisa att investeringar i hållbarhet som ökar både sociala och ekologiska värden faktiskt är ekonomiskt försvarbara.

Förändring på gång

År 2013 bestämde sig Göteborg stad för att ge ut en grön obligation. Värdet på den första obligationen som gavs ut var tänkt att vara på 500 miljoner, men när staden öppnade för investerare hade de fått in bud på 1,25 miljarder på bara 20 minuter. Och så har det fortsatt. Efterfrågan att investera i gröna obligationer är idag mycket större än det utbud som finns tillgängligt. Trenden drivs på av bland annat pensionsfonder som i allt större utsträckning styrs mot hållbara och långsiktiga investeringar.

”Om vi börjar omformulera ramarna för hur vi mäter välstånd, vad händer då? Och hur kommer det få oss, företag och finansmarknaden att bete sig?”

Ytterligare en viktig faktor som kommer att öka investeringsviljan i hållbarhet är regeringens vilja att införa ett nytt mått för välstånd, där BNP bara är en av 15 delindikatorer och där ekonomiska mått kompletteras med miljömässiga och sociala.

Detta visar en tydlig insikt om att vi inte kan fortsätta som förut. Eller som Sveriges finansminister Magdalena Andersson säger:

”Vi vill kunna spegla en bredare verklighet. Att ha hög BNP-tillväxt samtidigt som vi förstör våra naturresurser är inte långsiktigt hållbart”.

Om vi börjar omformulera ramarna för hur vi mäter välstånd, vad händer då? Och hur kommer det få oss, företag och finansmarknaden att bete sig?

Intresse för stadsutvecklingsfonder

Inom ramen för projektet Malmö Innovationsarena, som drivs av Malmö stad, har vi ett speciellt uppdrag att titta på vilka alternativa finansieringsmodeller som kan användas i staden för att skapa en hållbar stadsutveckling. Vi inspireras av städer, stora som små, runt om i världen som arbetar innovativt för att ta sig an dessa svåra frågor.

En finansiell modell som potentiellt skulle kunna ha stor effekt är stadsutvecklingsfonder, något som finns på plats i exempelvis den polska regionen Pommern. Fonden i Pommern fungerar på så sätt att den ger långsiktiga lån till låg kostnad och har en revolverande struktur, vilket innebär att pengar som betalas ut också ska betalas tillbaka. Syftet är att stötta ekonomiskt bärkraftiga projekt med sociala nyttor som är betydelsefulla för lokalsamhället och ligger i linje med stadens stadsutvecklingsplaner. Lånen är i sig ett sätt att hantera en svag investeringsvilja från privata finansiärer som återfinns även i Sverige, ofta kopplat till miljonprogramsområdena.

Illustration: Jojograf

Fonden ger ytterligare stimulans till låntagare genom att lånen blir mer förmånliga om låntagaren kan visa att samhällsnyttan är stor. I dagsläget så har de investeringar som gjorts blivit 1,8 gånger så stora som om de enbart hade utgjorts av bidragsmedel. Fonden har bland annat beviljat lån till upprustning av fysiskt och socialt eftersatta områden,

energieffektivisering av bostäder med mera.

”Att etablera en stadsutvecklingsfond i Malmö skulle ge möjligheten att möta många olika typer av marknadsmisslyckanden och attrahera privat investeringskapital.”

Att etablera en stadsutvecklingsfond i Malmö skulle ge möjligheten att möta många olika typer av marknadsmisslyckanden och attrahera privat investeringskapital samtidigt som medlen kan återanvändas när lånen har återbetalats i och med den revolverande strukturen. En sådan konstruktion är något vi kommer att arbeta för i Malmö.

Att mäta värde på fler sätt

När vi pratar om och sedan väljer att utveckla framtidens finansieringsmodeller är det nödvändigt att koppla ihop dessa med värdeberäkningsmodeller – alltså modeller som kan mäta både sociala och ekologiska värden av olika typer av investeringar.

Därför kommer vi också utvärdera hur en sådan koppling kan se ut och vilken eller vilka modeller som skulle fungera i ett sådant sammanhang.

Plattformsträff på tema finansiering i Malmö

Finansierings- och värdeberäkningsmodeller är något vi kommer att diskutera i Malmö den 14 juni när tjänstepersoner från sex städer (Malmö, Lund, Stockholm, Göteborg, Borås och Kiruna) i Sverige samlas inom ramen för Vinnovas arbete med innovationsplattformar för hållbara städer.

Jag har en känsla av att den där ”tipping-pointen” inte bara gäller investeringar som söker hållbarhet, utan även intresset för dessa frågor och därmed en medföljande vilja att börja testa nya former av finansiering! Vi återkommer med en uppdatering efter mötet!